

ความเป็นมาของปัญหา

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 ซึ่งเป็นปีที่องค์การสหประชาชาติประกาศให้เป็นปีเด็กสากล เป็นต้นมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่าวงการหนังสือเด็กของไทยได้มีการพัฒนาให้เจริญ รุดหน้าไปมากทั้งทางด้านการผลิตและจำหน่าย ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและเอกชนหันมาให้ความสนใจและร่วมมือกันอย่างจริงจัง ในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำหนังสือเด็ก ทั้งนี้ เพราะทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงความสำคัญของหนังสือเด็กว่า หนังสือดีมีคุณภาพจะช่วยพัฒนาเยาวชน ของชาติให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีได้ในอนาคต ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งของสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2519) ที่ว่า

หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่างหนึ่ง คือ หนังสือสำหรับเด็ก วัยเด็กเป็น วัยเรียนรู้ เด็ก ๆ ส่วนใหญ่สนใจที่จะทราบเรื่องราวต่าง ๆ แปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ถ้าเรามีหนังสือที่มีคุณค่าทั้งเนื้อหาและรูปภาพให้เขาอ่านให้ความรู้และความบันเทิง เด็ก ๆ จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ รอบรู้มีธรรมประจำใจ มีความรักบ้านเมือง มีความ บรรารณานจะทานแต่ประโยชน์ที่ควร

การอ่านหนังสือของเด็ก ไม่เพียงแต่จะช่วยสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินและสนอง ตอบต่อความสนใจใคร่รู้อันเป็นธรรมชาติของเด็กเท่านั้น หากงานหนังสือยังเป็นเสมือนขุมคลัง ความรู้อันยิ่งใหญ่ที่จะเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้แก่เด็ก ทาให้โลกทัศน์ของเด็กกว้างไกล อีกทั้งเด็กยังสามารถเรียนรู้และเข้าใจชีวิตได้จากหนังสือที่อ่าน นอกจากนี้แนวคิดด้านคุณธรรม ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องยังช่วยปลูกฝังและกล่อมเกลাজิตใจเด็กได้โดยอ้อม ดังที่ นิศา ชูโต และ กล่อมจิตต์ พลายเวช (2527) ได้กล่าวไว้ว่า

หนังสือเป็นเครื่องสะท้อนสังคม เด็กเมื่ออ่านหนังสือย่อมจะได้เรียนรู้ถึงแบบอย่างและบรรทัดฐานของสังคม ที่หนังสือนั้น ๆ สะท้อนรูปแบบให้เห็นการกระทำ ข้อควรปฏิบัติ กฎเกณฑ์ ศีลธรรม จรรยา มารยาท รวมไปถึงแบบแผนการปกครอง กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่คนในสังคมนั้น ๆ กำหนดขึ้น เด็กจะค่อย ๆ เรียนรู้ เสียแบบ และสะสมไปที่ละเล็กละน้อยเรื่อย ๆ ไปจนกระทั่งยึดเป็นแนวปฏิบัติเมื่อเขาเจริญวัยขึ้น ดังนั้น หนังสือที่เด็กอ่านจึงมีบทบาทเป็นตัวกำหนดทางสังคมที่สำคัญประการหนึ่งทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการปูพื้นฐานแนวความคิดและค่านิยมต่าง ๆ ให้แก่เด็ก

ด้วยเหตุที่หนังสือมีความสำคัญต่อเด็ก ช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาจิตใจ อารมณ์และสติปัญญาให้งอกงามเพิ่มพูนขึ้นตามลำดับ การสร้างสรรค์งานเขียนที่มีคุณค่าสำหรับเด็กจึงเป็นเรื่องละเอียดอ่อน และต้องอาศัยความรู้ในด้านต่าง ๆ หลายด้านไม่ว่าจะเป็นความรู้ความเข้าใจธรรมชาติของเด็ก จิตวิทยาเด็กหรือพัฒนาการทางการอ่านของเด็กในแต่ละวัยที่แตกต่างกัน เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยพื้นฐานที่นักเขียนจะต้องคำนึงถึงทั้งสิ้น โลกของเด็กเป็นโลกที่บริสุทธิ์ เด็กจะไม่ฝืนใจอ่านเรื่องที่ตนไม่ชอบ ดังนั้นการเขียนหนังสือให้เด็กอ่านได้โดยที่เด็กไม่รู้สึกเบื่อ แต่กลับรู้สึกสนใจที่จะติดตามอ่านเรื่องต่อไปจนจบจึงถือเป็นความสำเร็จที่น่าภาคภูมิใจยิ่ง เพราะความทรงจำที่ดีในวัยเยาว์จะยังคงอยู่กับพวกเขาตลอดไป "นิทานสั้น ๆ เพียงไม่กี่ประโยคนั้น อาจสร้างคนให้เข้มเกินคุ้ม ลองนึกถึงเรื่องเต่ากับกระต่ายซึ่งฮีสป ทาสคนหนึ่งเล่าไว้นับพัน ๆ ปีวันนี้อย่างคงอยู่ในหัวใจคนทั้งโลก คอยเตือนให้เรานึกถึงกระต่ายตัวนั้นทุกครั้งที่เราประมาท ให้เรามีสติ ทั้ง ๆ ที่เป็นเรื่องสั้นเพียงไม่กี่ประโยค เรียบง่าย แต่มีอิทธิพลต่อมนุษย์ยาวนานข้ามศตวรรษ" (เทพศิริ สุขโสภา, 2534)

จากการศึกษาของผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำหนังสือเด็กหลายท่าน ต่างเห็นพ้องกันว่าลักษณะที่ดีของหนังสือเด็กควรพิจารณาที่การจัดรูปเล่มได้อย่างพอเหมาะ ภายในเล่มประกอบด้วยภาพที่มีสีสันสดใสสวยงาม และภาษาที่ใช้ก็ควรมีความไพเราะสละสลวยไม่ยากเกินไปที่เด็กจะทำความเข้าใจเนื้อเรื่องได้ ในทางจิตวิทยาเปียเจท์ (อ้างในพิณทิพย์ ทวยเจริญ, 2528) ได้เน้นว่าภาษามีบทบาทอย่างมากต่อเด็กในการพัฒนาความคิดรวบยอด ทั้งนี้เพราะภาษาเป็นพาหะช่วยสื่อความคิด และในการพัฒนาภาษาของเด็ก สังคมรอบ ๆ ตัว มีส่วนช่วยให้เด็กได้

พัฒนาภาษาไปอย่างมีขั้นตอนและเหมาะสม งานเรื่องนี้ วิริยะ สิริสิงห (2524) ได้แสดงทัศนะไว้ว่า

การใช้ภาษายังเป็น เรื่องสำคัญ หรือจะเรียกว่าสำคัญที่สุดก็แทบจะว่าได้ เพราะหนทางเดียวที่จะรู้เรื่องก็คือภาษาที่ใช้ ไม่ว่าจะ เป็นภาษาภาพหรือภาษาเขียน หรือแม้แต่ภาษาสัญลักษณ์มีชีวิต มีชีวิตในฐานะที่ก่อให้เกิดอารมณ์ได้ ก่อให้เกิดการเข้าใจได้ สร้างความซาบซึ้งตีมูลค่าได้ ภาษาสำหรับเด็กจะต้องเป็นภาษาที่อ่านแล้วเข้าใจได้ทันที

จินตนา วนภาชฎี (2530) ได้กล่าวถึงการใช้ภาษาในหนังสือเด็กไว้ว่า

หลักส่วนใหญ่ของการใช้ภาษาในหนังสือสำหรับเด็ก คือ ใช้คำ ประโยคที่อ่านเข้าใจง่ายอย่างเหมาะสมกับวัย อาจจะไม่จำเป็นต้องใช้คำง่าย ๆ แต่เลือกมาใช้ให้เหมาะสมกับผู้อ่านและข้อความ การใช้คำง่าย ประโยคง่าย อาจทำให้หนังสือจืดไม่สะใจ ดูเป็นสภานวนธรรมคาตาชด้นไม่ชวนสนใจ แต่ถ้าใช้คำยาก คำศัพท์ คำสูงหรือสภานวนยาก ต้องตีความอีกชั้นหนึ่ง หรือต้องให้ผู้อ่านมาอธิบายอีกครั้ง ผู้อ่านก็จะละทิ้งไม่อ่านต่อไปได้

เมื่อพิจารณาแนวคิดดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ว่า ภาษาที่ใช้ในการเขียนหนังสือสำหรับเด็กต้องอาศัยหลักการเขียนในเชิงวรรณศิลป์เช่นเดียวกับหนังสือประเภทอื่น ๆ ในการใช้ชื่อเรียกหนังสือเด็กบางเล่มจึงอาจปรากฏได้อีกอย่างหนึ่งว่า "วรรณกรรมสำหรับเด็ก" โดยผู้เรียกมุ่งมองที่ความงดงามของหนังสือเด็กทั้งในด้านรูปเล่ม ภาพประกอบ เนื้อหาและภาษาที่ใช้

จากการสำรวจและศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือเด็กอย่างละเอียด ผู้วิจัยพบว่า ได้มีผู้สนใจศึกษาวิจัยและเผยแพร่ผลงานด้านนี้ออกมาเป็นจำนวนมาก แต่ทางด้านงานวิจัยที่เป็นกลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรมสำหรับเด็ก ยังไม่มีผู้ใดได้ศึกษาวิเคราะห์ลงไปในขั้นนี้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและต้องการจะศึกษาวิจัยงานวรรณกรรมสำหรับเด็กอย่างละเอียด โดยผู้วิจัยมีความเห็นว่าวรรณกรรมสำหรับเด็กน่าจะมีงานวิจัยทางด้านกลวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก และในขณะเดียวกันก็ได้ช่วยปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมให้แก่เด็กโดยที่นักเขียนอาจจะจงใจหรือไม่ก็ตาม

สมมุติฐานของการวิจัย

วจนลีลาในวรรณกรรมสำหรับเด็กมีลักษณะเด่นทางด้านกลวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของเด็กและมุ่งปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมให้แก่เด็ก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาวจนลีลาในวรรณกรรมสำหรับเด็กทางด้านกลวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของเด็กและสามารถปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมให้แก่เด็ก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ข้อมูลที่นำมาศึกษา ได้แก่ หนังสือเด็กฉบับชนะประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2522-2535 โดยศึกษาเฉพาะประเภทบันเทิงคดีที่เป็นร้อยแก้วเท่านั้น
2. ศึกษาข้อมูลทางด้านวจนลีลาเฉพาะกลวิธีการใช้ภาษาจากหนังสือ จำนวน 36 เล่ม ดังนี้

1. ฉันทน์ เป็นต้นไม้ใหญ่	พ.ศ.2522
2. เขี้ยวสิงโต	พ.ศ.2522
3. เพื่อนแท้	พ.ศ.2523
4. แก่นพบพญานก	พ.ศ.2523
5. แม่หนูผู้กล้าหาญ	พ.ศ.2523
6. จ้าวป่า	พ.ศ.2524
7. ตัวมดเต็มแผ่นดินโลก	พ.ศ.2524
8. ปูน ปูน รถไฟมาแล้ว	พ.ศ.2524
9. หมี่ใหญ่ผจญภัย	พ.ศ.2525

10.	นกนางแอ่น	พ.ศ.2525
11.	ฤทธิ์ราหู	พ.ศ.2525
12.	ต้นไม้มีเพื่อน	พ.ศ.2526
13.	กระต่ายจอมไว	พ.ศ.2526
14.	ข้าวเหนียว	พ.ศ.2527
15.	เจ้าเป็ม	พ.ศ.2528
16.	กิ้งก่าใบเขียวมีเพื่อน	พ.ศ.2528
17.	ผึ้งน้อยในสวน	พ.ศ.2529
18.	ยาของคุณย่า	พ.ศ.2529
19.	ลูกหงส์กตัญญู	พ.ศ.2529
20.	กระต่ายเจาะรู	พ.ศ.2530
21.	ผีเสื้อกับผึ้งน้อย	พ.ศ.2530
22.	ร่วมชายชา	พ.ศ.2530
23.	เกาะใน	พ.ศ.2531
24.	กระรอกเก่ง กระต่ายดี	พ.ศ.2531
25.	รูปปั้นของคุณตา	พ.ศ.2531
26.	ไม่ยากเป็นควาย	พ.ศ.2532
27.	ชนพูกับหูกตั้ง	พ.ศ.2532
28.	เจ้ากบปากกว้าง	พ.ศ.2532
29.	เมล็ดข้าวสีทอง	พ.ศ.2532
30.	แมวน้อยตกปลา	พ.ศ.2533
31.	บ้านของสีนวล	พ.ศ.2533
32.	แม่โคกับเสือโคร่ง	พ.ศ.2533
33.	เด็กน้อยกับต้นไม้	พ.ศ.2534
34.	นกเจ้าฟ้ากับเด็กชายผมจุก	พ.ศ.2535
35.	ฟ้ากว้างเท่าปากปอ	พ.ศ.2535
36.	ลูกเต่าบกกับลูกเต่าน้ำ	พ.ศ.2535

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สืบหาและศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. เก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิเคราะห์ข้อมูล
4. สรุปและอภิปรายผล

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. วจนลีลา ใช้ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า "Style" หมายถึง รูปแบบการใช้ภาษาแบบใดแบบหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากการใช้แบบอื่นโดยบริบท หรือสถานการณ์การใช้ภาษา (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2533) และเป็นวิธีการใช้ภาษาในการสื่อสารที่ทำให้อารมณ์ ความรู้สึกในลักษณะต่าง ๆ กัน ซึ่งอาจเป็นลักษณะเด่นเฉพาะตัวหรืออาจสร้างแนวการเขียนขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ อีกทั้งยังเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่าน โดยผู้อ่านอาจวิเคราะห์ได้จากภาษาอันได้แก่ การใช้คำ การสร้างไวยากรณ์ การสร้างภาพพจน์ อลังการความเปรียบ และการเชื่อมโยงบริบทให้เป็นเอกภาพ

2. วรรณกรรมสำหรับเด็ก ใช้ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Children Literature" หมายถึง หนังสือสำหรับเด็กที่เขียนขึ้นในรูปแบบต่างๆ กัน มีเนื้อหาสาระและการใช้ภาษาที่ง่าย เหมาะสมกับวัยของเด็ก แบ่งออกได้กว้าง ๆ เป็น 3 วัยด้วยกัน คือ ปฐมวัยหรือวัยก่อนเรียน วัยประถมศึกษา และวัยก่อนวัยรุ่น (กล่อมจิตต์ พลายเวช, 2526)

3. บันเทิงคดี ใช้ตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Fiction" หมายถึง หนังสือที่ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน และหากจะมีเนื้อหาสาระอันเป็นความรู้แก่ผู้อ่านก็เป็นเพียงผลพลอยได้เท่านั้น ไม่ใช่จุดประสงค์สำคัญของผู้แต่ง (สิทธา พินิจกุลและคณะ, 2515)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจและศึกษางานวิจัยทางด้านวรรณกรรมสำหรับเด็ก ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

วุฒิ แตรสังข์ (2514) ศึกษาเรื่อง "การศึกษาแบบ สี และขนาดของภาพประกอบแบบเรียนที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายชอบ" ผลการวิจัยพบว่า ภาพที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายชอบเป็นภาพถ่ายหลายสีและมีขนาดโต สีที่ได้รับความนิยมรองลงมาจากภาพที่มีหลายสี คือ ภาพขาวดำ ส่วนขนาดของภาพ พบว่านักเรียนชอบภาพที่มีขนาดโตมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบแบบ สี และขนาดของภาพแล้ว ปรากฏว่า แบบของภาพมีอิทธิพลต่อการชอบและไม่ชอบภาพของนักเรียนมากที่สุดและสีจะมีอิทธิพลรองลงมา

สมทรง สิตลายัน (2515) ศึกษาเรื่อง "การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะหนังสือที่เด็กชอบ" โดยศึกษานเรื่องของขนาดรูปเล่ม ขนาดตัวอักษร และลักษณะภาพที่นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5, 6 และ 7 ชอบ รวมทั้งศึกษาเหตุผลในการเลือกหนังสือของนักเรียน จากนักเรียนทั้งหมด 144 คน แยกเป็นนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงในจำนวนที่เท่ากัน ผลการวิจัยปรากฏว่าขนาดรูปเล่ม นักเรียนชอบขนาด 6"x8.5" มากที่สุด ด้านขนาดตัวอักษรพบว่านักเรียนชอบตัวอักษรประเภท ผ.ศ.20 ปอยท์ มากที่สุด ส่วนลักษณะภาพพบว่า นักเรียนชอบภาพวาดแบบไทยแท้ พิมพ์สอดสี 4 สี มากที่สุด เมื่อพิจารณาคำความคิดเห็นของนักเรียนในการเลือกลักษณะภาพประกอบ พบว่านักเรียนมีความเห็นว่าภาพถ่ายสีธรรมชาติมีความชัดเจนที่สุด

สุนทรี มีพร้อม (2522) ศึกษาเรื่อง "วิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กฉบับชนนการประกวด านงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติระหว่างปี พ.ศ.2515-พ.ศ.2519" หนังสือที่นำมาใช้เป็นข้อมูลจำนวน 17 เล่ม โดยแบ่งหัวข้อในการศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือ บันเทิงคดีและสารคดี หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้มาจากการประมวลข้อคิดและข้อสรุปจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ผลการวิจัยพบว่าหนังสือสำหรับเด็กประเภทสารคดีทั้ง 4 เล่ม เป็นเรื่องที่ทำให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและโบราณคดีเป็นส่วนใหญ่ การเสนอเรื่องเป็นไปตามขั้นตอนที่เด็ก

ควรจะรู้ ภาพประกอบมีคำอธิบายชัดเจน ส่วนหนังสือสำหรับเด็กประเภทบันเทิงคดี ทั้ง 14 เล่มให้ความบันเทิงแก่เด็ก และกระตุ้นให้เด็กเกิดความรู้สึกนึกคิดในด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของสังคมไทยในเรื่องการเชื่อฟังคำสั่งสอน ความกตัญญูรู้คุณต่อพ่อแม่และครูอาจารย์ ความสามัคคี ความซื่อสัตย์ ความกล้าหาญ ความอดทน ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อ เพื่อแผ่และการรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

กรรณิการ์ นาคอยู่ (2523) ศึกษาเรื่อง"การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กวัย 6-9 ปี ที่พิมพ์ในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2520-2522" โดยศึกษาด้านเนื้อหา ลักษณะรูปลักษณ์ และการใช้ภาษา จากหนังสือจำนวน 80 เล่ม แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น มีการตรวจสอบผลการศึกษาวิเคราะห์โดยการสัมภาษณ์เด็กวัย 6-9 ปี ผลการวิจัยปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของหนังสือเด็กตามเกณฑ์ทั้ง 3 ด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ส่วนผลการตรวจสอบโดยการสัมภาษณ์เด็กสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยคือ หนังสือที่ได้รับค่าเฉลี่ยสูง จำนวนเด็กที่ชอบมีมากและหนังสือที่ได้รับค่าเฉลี่ยต่ำ จำนวนเด็กที่ชอบลดลง

ภัทมา สมพงษ์ (2523) ศึกษาเรื่อง"ความคิดเห็นของเด็กนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นที่มีต่อหนังสือสำหรับเด็ก ที่ผลิตออกมาในประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ.2520-2522" ผลการวิจัยพบว่า เนื้อเรื่องที่เด็กชอบอ่าน ได้แก่ เรื่องที่สนุกสนาน ตื่นเต้น และตัวเอกเป็นสิ่งมีชีวิต ส่วนภาพประกอบ พบว่าเด็กชอบหนังสือที่มีภาพประกอบเป็นส่วนสำคัญ และชอบภาพที่มีสีสันสดใส และเป็นสีตามธรรมชาติ องค์ประกอบของหนังสือที่เด็กไม่ชอบมากที่สุด คือ หนังสือที่ไม่มีภาพประกอบ รองลงมาคือ ภาพประกอบไม่สวย

รัชณี แพรนิมิตร (2523) ศึกษาเรื่อง"การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กวัย 11-14 ปี ที่พิมพ์ในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2520-2522"โดยศึกษาด้านเนื้อหา ลักษณะรูปลักษณ์และสีลาการเขียน จากหนังสือจำนวน 29 เล่ม ผลการศึกษาปรากฏว่าคุณภาพของหนังสือตามเกณฑ์ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่คือ ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก 2 เล่ม ด้านลักษณะรูปลักษณ์ในระดับดีมากไม่มี ระดับดี 20 เล่ม และระดับปานกลาง 9 เล่ม ด้านสีลาการเขียนอยู่ในระดับดีมาก 1 เล่ม ระดับดี 18 เล่ม ระดับปานกลาง 8 เล่ม และระดับควรปรับปรุง 2 เล่ม

วิจิตรา สุภากร (2523) ศึกษาเรื่อง "วิเคราะห์หนังสืออ่านสำหรับเด็กในด้านคุณ-
ธรรมที่พิมพ์เป็นภาษาไทยระหว่างปี พ.ศ.2520-2522" โดยแบ่งหนังสือออกเป็น 3 ประเภทคือ
นิทานชาวบ้าน วรรณกรรมปัจจุบัน และวรรณกรรมร้อยกรอง ผลการวิจัยพบว่า หนังสือทั้ง 3
ประเภท มีคุณธรรมด้านมารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ความเมตตากรุณา และหลักธรรมในการ
อยู่ร่วมกันมากที่สุด คุณธรรมที่ปรากฏน้อยที่สุดในหนังสือทั้ง 3 ประเภท คือ คุณธรรมด้านความ
ละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำชั่ว ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
นอกจากนี้ คุณธรรมแต่ละประเภทที่ปรากฏอยู่ในหนังสือย่อมขึ้นอยู่กับประเภทของหนังสือด้วย

กฤษณา ผลชีวิน (2524) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กอายุ
ตั้งแต่ 6-12 ปี ที่พิมพ์ในประเทศไทยตั้งแต่พ.ศ.2515 ถึงพ.ศ.2519" ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา
มีจำนวน 174 เล่ม และการศึกษาวิจัยโดยการสร้างเกณฑ์ประเมินคุณภาพและวิเคราะห์เนื้อหา
ของข้อมูลโดยการเปรียบเทียบคะแนนคุณภาพและความถี่ของเนื้อหา กับเกณฑ์ที่ได้กำหนดขึ้น ผล
การวิจัยปรากฏว่า หนังสือส่วนใหญ่มีคุณภาพด้านภาพประกอบ การใช้ภาษา และเนื้อหาอยู่ใน
ระดับดี ส่วนด้านลักษณะรูปลักษณ์อยู่ในระดับใช้ได้ เนื้อหาส่วนใหญ่ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้าน
สังคมและจิตใจเกี่ยวกับความรักในครอบครัว ความกล้าหาญ ความอดทน และช่วยเสริมสร้าง
พัฒนาการทางสติปัญญาในด้านความมีเขว้านปัญญา และจินตนาการ หนังสือจำนวนน้อยมีเนื้อหา
เกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต การเคารพในสิทธิของผู้อื่น ความประหยัด ความมีระเบียบวินัย
การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและความรู้ทางศิลปะ

เรวัต การพจน์ (2524) ศึกษาเรื่อง "ภาพประกอบหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็ก"
ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเขียนภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กลักษณะต่างๆ
ของภาพที่เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ผลการศึกษาปรากฏว่า ภาพการ์ตูนมีความเหมาะสมมากที่สุด
กับเนื้อเรื่องประเภทตลกขบขัน ภาพลายเส้นเหมาะสมมากกับเนื้อเรื่องประเภทนิยายอิงประวัติ-
ศาสตร์ ชีวประวัติและนิทานสอนคุณธรรม ส่วนภาพสีน้ำเหมาะสมมากที่สุดกับเนื้อเรื่องประเภท
จินตนิยายเหมาะสมมากกับเนื้อเรื่องประเภทสมจริง เรื่องเกี่ยวกับสัตว์และเหมาะสมพอสมควร
กับเนื้อเรื่องประเภทสารคดีและเรื่องการผจญภัย

วรรณณี ศิริสุนทร (2526) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์หนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กฉบับชนชั้นการประกวดตั้งแต่ปีพ.ศ.2520-พ.ศ.2523" โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือจำนวน 46 เรื่อง พิจารณาด้านเนื้อหา ภาพประกอบ และการใช้ภาษาตามเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนด และแบบสอบถามความคิดเห็นของเด็กที่มีต่อหนังสือที่ได้รับรางวัล ผลการศึกษาพบว่าหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กระดับเด็กเริ่มหัดอ่านทั้ง 13 เรื่อง มีเนื้อหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี ภาพประกอบอยู่ในระดับดี และตีมากใกล้เคียงกัน การใช้ภาษาอยู่ในระดับดีมากมากที่สุด ในระดับประถมศึกษาจำนวนทั้งหมด 17 เรื่อง มีเนื้อหา ภาพประกอบและการใช้ภาษา อยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ ส่วนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้ง 16 เรื่อง พบว่าเกณฑ์ทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับดีเป็นส่วนใหญ่ เช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยปรากฏว่าสอดคล้องกับความคิดเห็นของเด็กทุกเรื่อง

เพ็ญประภา กฤตยานวิษ (2529) ศึกษาเรื่อง "ทัศนคติของเด็กวัย 9-14 ปี ต่อหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กฉบับชนชั้นการประกวดตั้งแต่ปี พ.ศ.2524-พ.ศ.2527" จากหนังสือที่ใช้เป็นข้อมูลทั้งหมด 18 เรื่อง แบ่งออกเป็นหนังสือจำนวน 12 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่าหนังสือสำหรับเด็กวัย 9-11 ปี ประเภทบันเทิงคดีและประเภทคาบประพันธ์ ด้านเนื้อหา การใช้ภาษา และภาพประกอบอยู่ในระดับดีมากเป็นจำนวนมากที่สุด ส่วนในวัย 12-14 ปี ค่าเฉลี่ยของคุณภาพทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับดีมากเช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ว่า ลักษณะเนื้อหา ภาพประกอบ และการใช้ภาษาของหนังสือสำหรับเด็กฉบับชนชั้นการประกวดและได้รับรางวัลตรงกับความต้องการและความสนใจในการอ่านของเด็ก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงวันจันสรีลานววรรณกรรมสำหรับเด็กที่มีลักษณะทางด้านกลวิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับวัยของเด็กและมุ่งปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมให้แก่เด็ก
2. เป็นแนวทางในการศึกษาวันจันสรีลานววรรณกรรมประเภทอื่นต่อไป